

עם הפרדגו:

באוסטריה-אונגריה:

לשנה: 15.57 קראנען, להצי שנה: 7.75 קראנען, לרבע שנה 3.90 קראנען.

ברוסיה:

לשנה: 6 רויב, להצי שנה: 3 רויב, לרבע שנה 1.50.

בשאר ארצות:

באשכנז לשנה: 18 מארק, באנגליה לשנה: 12 שילינג, בשאר ארצות לשנה: 17 פֿרנק, בארץ ישראל לשנה: 16 פֿרנק, בעד חלוף האדריסה 20 קאפ. מהיר מודעות: בעד כל שורה קטנה פּוּט 38 ה' 15 ק'.

תנאי החתימה.

באוסטריה-אונגריה:

לשנה: 10.57 קראנען, להצי שנה: 5.25 קראנען, לרבע שנה: 2.70 קראנען.

ברוסיה:

לשנה: 4 רויב, להצי שנה: 2 רויב, לרבע שנה: 1 רויב.

בשאר ארצות:

באשכנז לשנה: 9 מארק, באנגליה לשנה: 8 שילינג, בשאר ארצות לשנה: 11 פֿרנק, בארץ ישראל לשנה: 10 פֿרנק, מהיר כל נומר 10 קאפ' 25 העללער.

Krakau, 21 Januar (8 Januar) 1903.

גליון יג.

קרקווי יום ד', כ"ב טבת תרס"ג.

תקן: על פני הקרה (שיר), יעקב פּיכמאן, — אברהם הכספי (אגדת-עם), א. ל. יעקבוביץ, — משה על הבאר (ציור), ה. שופין, — הכלב, החתול והעכבר (ספור), י. צ. לויין, — משלי לפונטין, משל י"ב: מקיש עצים והמות (עם ציור), ש. ל. גרדון, — הילד משה בסוף על שפת היאור (ציור), פ. דילרוש, — ההנוך אצל החיות והעופות (מאמר מדעי), בן-ציון, — חדשות, — ידיעות שונות, — מודעות.

הננו מתכבדים להזכיר את מנויי העולם קטן, כי הגליון הזה הוא האחרון לרבע הזה, ואלה שחתמו רק לרבע שנה יואילו להודרו ולהדש התימתם, לבל תהיה הפסקה במשלוח הגליונות אליהם. המחדשים את חתימתם יואילו לשלוח אלינו את האדריסה הנדפסת שלהם או להודיענו את המספר שעל אדריסתם בדיוק.

המו"ל

על פני הקרה.

~ ~ ~

הוי אהים, נרוצה

הנה האנם!

על חלקת הקרה

מה טוב יהיה שם!

האח! מה חלק הוא

מתנוצץ בראי

נרוצה כאילים

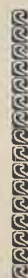
ושמחים נהי!

נרוצה נגילה

כל עוד קרא דרור;

נחליקה כל עוד לא

חלפה עת הקר.

”הוי קומה, תנחשל,²
 חגר שארית און,³
 בָּרַךְ נִשְׁבַּח הַמְּכַאֵב;
 נחליקה ברין.

נרוצה בזמירות,
 אל קינה ונהי!
 נרוצה, נחליקה
 ושמים נהי.⁴

יַעֲקֹב בְּיַמֵּינוּ.

”הביטו לראובן –
 מה חיש הגו רץ!
 איעצה, יקררי
 בל תהיה כה אץ.¹”

פן תכשל הברך...
 אך הוא נכשל בבר,
 ובפשוט רגלים
 ונדים יבך מר.

¹ כה נמרה, ² הרלש, הנכשל, ³ שארית כה, ⁴ נהיה.

== אַבְרָהָם הַבְּסָפִי. ==

(אגדת-עם).

2

פעם אחת עמד אברהם אצל החלון וירא את
 היולונות הנקרים הפרושים עליו ויאמר אל לבו:
 ”הן אם אמכר את אחד היולונות האלה והספיק בסף
 מחירו לכלכל מאות עניים כל ימי חייהם – היש לי אפוא
 לפחד מרעב?”

ויתנאה אברהם הבספי מאד ויחדל ליראה את
 האלהים ולכבד את שמו. כי אמר בלבו: ”מדוע איראנו?
 היכול יוכל לעשות לי רע?”

אמנם את מחשבותיו אלה לא נלה לאיש, וגם לא
 חדל לעשות צדקה וחסד לעניים. כי לא היה הפסח נחשב
 בעיניו למאומה, אך מחשבות רעות, מחשבות מרי נגד
 האלהים מלאו את לבו תמיד.

ויהי היום וילך אברהם להתבונן אל כל חדרי היכלו
 הגדול, אשר ישב בו, והיחיל הנה גדול מאד, ובו דיוטות
 רבות ונבחות, ובכל דיוטה חדרים רבים מאד, ואברהם
 עם משפחתו ישבו בדיוטה התחתונה, והחדרים הרבים
 אשר בדיוטות העליונות היו ריקים מאדם, אך כלם היו
 יפים ומפארים ברהיטים יקרים ונהדרים ובמרבדי משי
 ורקמה, אשר אין פניהם גם בהיכל המלך, אל החדרים
 ההם היו כאים עבדי אברהם רק לעתים רחוקות מאד
 לנקותם ולהסיר מעל פניהם את האבק אשר כסם פרב
 הנימים, וכל שאר הנימים היו החדרים סגורים, מפלי אשר
 יבא בהם איש.

ויהי היום ואברהם הבספי חפץ לראות את כל
 חדריו הרבים הנפלאים בחדרם ולהתענג על כל תיקרות

¹ דיוטה – שטאקק *stak*.

איש הנה בארץ ושמו אברהם הבספי. ויהי האיש
 עשיר גדול, אשר אין כמוהו בכל הארץ. ויהיו לו אוצרות
 רבים מלאים כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות, היכלים
 גדולים וטובים, שמחירים עליהם לאלפים ולרבבות, גם
 אניות רבות על פני כל ימי התבל, אשר הובילו למרחקים
 סחורות יקרות.

ושם האיש נודע בכל העולם, כי מסחרו פרץ בכל
 הארץ, ונאדקו האנשים ויכבדו את שמו מאד, כי הנה
 אברהם הבספי איש טוב לב ואוהב לעשות צדקה וחסד,
 אלפים ורבבות פזר לעניים ויבן בתים רבים לחולים
 ולנכים וימלא את כל מחסוריהם; ומדי יום ביומו יבאו
 אל ביתו עניים רבים, והוא נתן להם את נדבותיו ביד
 רחבה, ויהי שמו לתהלה בפי כל.

ויהי היום וישם האיש לבו אל כל אוצרותיו הרבים
 ואל כל עשרו והונו, ויאמר אל לבו: ”אכן עשיר גדול אני,
 ואין כמוני בכל הארץ!” – ויהי כאשר חשב את החדרים
 האלה ויתנאה מאד.

ויאמר אל לבו:

”עשיר כמוני ממי יירא וממי יפחד? מה יעשה לי
 אדם? ואלהים מה יעשה לי? הן על היכלי ישמרו שומרים
 תמיד לבל תאנה לו כל רעה; ולו גם יקרה אסון וכל
 היכלי הרבים ישרפו באש – הלא תשארגה לי עוד אניותי
 הרבות, אשר על פני הים! ולו גם תמבענה כל אניותי
 בימים – הלא ישארו לי עוד אוצרות כספי ונהבי הרבים
 ושדותי ונחלותי, אשר אין מספר להם!” –

אֲשֶׁר בְּעַר בְּקִרְבּוֹ בִּיקוּד אֱשֵׁי. הוּא שָׁכַב עַל מַרְכָּב יָקָר וַיִּבֹשֶׁת בְּעָצָב עַל פְּנֵי הַחֲדָר הַמְּלֵא הַחֹד וְעֵשֶׂר רַב וְעַל הַבָּלִים הַיָּפִים וְהַרְהוּטִים הַיָּקָרִים – וְלִבּוֹ הִתְבּוֹנֵן בְּקִרְבּוֹ מִכָּאֵב נוֹרָא.

וְעֵינָיו רָאוּ אֶת הַיּוֹלֹנּוֹת הַיָּקָרִים. אֲשֶׁר אִם יִמְכֹּר אֶחָד מֵהֶם וְהִסְפִּיק מִחִירוֹ לְכַלְכֵּל מְאוֹת עֲנִיִּים כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם.

– מַה יּוֹעִילוּ לִי אֵלֶּה? – חָשַׁב אֲבָרְהָם בְּעָצָב וַיַּעֲצֵם אֶת עֵינָיו לְבָלֵי רְאוּתָם עוֹד.

אִז זָכַר אֶת הַמְּשֻׁכּוֹת הָרְעוּת, אֲשֶׁר חָשַׁב בְּלִבּוֹ, וַיִּדַע כִּי חָטָא לֵאלֹהִים...

יָמִים רַבִּים לֹא יָדָעוּ אֲנָשֵׁי אֲבָרְהָם הַכֹּסֶפִי אֵיךְ הִלָּךְ אֲדֻנֵיהֶם וְאֵיךְ נִעְלַם.

אֵךְ פֶּעַם אַחַת נִקְרָה אַחַד הַמְּשֻׁרְתִּים לְעֵבֶר עַל פְּנֵי הַחֲדָר הַגְּבוֹה בְּדִיּוּטָה הָעֲלִיּוֹנָה וַיִּרְא אֶת צָרוֹר הַמְּפַתְחוֹת, אֲשֶׁר בָּחוֹר הַמְּנַעִיל, וַיִּפְתְּחֵהוּ וַיָּבֵא בּוֹ וַיִּמְצָא אֶת אֲדֻנָּיו שׁוֹכֵב מֵת עַל מִצְעֵ יָקָר, וְעַל הַדְּלֵת הָיָה כְּתוּב בְּדָבָרִים הָאֵלֶּה:

“אֲבָרְהָם הַכֹּסֶפִי הָעֵשִׂיר הַגָּדוֹל בְּתִבְלֵ מֵת בְּרַעַב.”

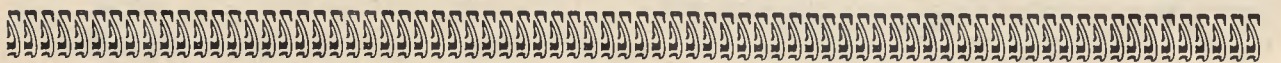
א. ל. יַעֲקֹב בִּיז.

וְשִׁכְיֹת הַחֲמֻדָּה אֲשֶׁר בָּהֶם. וְלֹא אָמַר לְאִישׁ דְּבָר, אֵךְ לָקַח אֶת צָרוֹר הַמְּפַתְחוֹת בְּיָדוֹ וַיִּלָּךְ מִחֲדָר לְחֲדָר וַיִּשְׁתַּהֵּה בְּכָל חֲדָר רְנָעִים אֲחָדִים, וַיִּתְבּוֹנֵן אֶל כָּל הַרְהוּטִים הַיָּפִים וְאֶל הַיְרִיעוֹת הַיָּקָרוֹת וְאֶל הַבָּלִים הַגְּפִלָּאִים – וַיִּלָּךְ לוֹ הַלָּאָה.

בָּבָה הִלָּךְ מִחֲדָר לְחֲדָר, עַד אֲשֶׁר בָּא אֶל הַחֲדָר הַיּוֹמֵר גְּבוֹה, אֲשֶׁר בְּדִיּוּטָה הָעֲלִיּוֹנָה. וַיְהִי הוּא פוֹתֵחַ אֶת הַדְּלֵת בְּאַחַד הַמְּפַתְחוֹת וַיִּשְׂאֵר אֶת צָרוֹר הַמְּפַתְחוֹת בְּחוֹר הַמְּנַעִיל. כְּאֲשֶׁר הָיָה עוֹשֶׂה לְכָל חֲדָר וְחֲדָר; אוֹלָם תַּחַת לְעוֹב אֶת הַדְּלֵת פְּתוּחָה, כְּאֲשֶׁר הָיָה עוֹשֶׂה בְּכָל הַחֲדָרִים אֲשֶׁר עָבַר בָּהֶם, שָׁכַח הַפֶּעַם וַיִּסְגְּרֶנָּה אַחֲרָיו, וְהַמְּפַתְחוֹת נִשְׂאָרוּ תְּקוּעִים בְּחוֹר הַמְּנַעִיל מִבְּחוּץ. הוּא שָׁהָה בַּחֲדָר רְנָעִים אֲחָדִים וַיִּתְבּוֹנֵן אֶל יָקָרְת כָּלֵיו וְהֲדָר רְהוּטָיו וְאַחַר שָׁם פְּנָיו אֶל הַדְּלֵת וַיֹּאמֶר לְצֵאתָ.

אֵךְ – אֵהָה! – הַדְּלֵת סִגְרָה וּמִפְתַּח אֵין. וַיִּרְא אֲבָרְהָם וַיִּבְהַל וַיַּחַל לְבַקֵּשׁ תַּחְבּוּלוֹת אֵיךְ לְצֵאתָ מִיָּה – לְשׂוּא. הוּא נִסָּה לְקַרֵּא וּלְצַעֵק בְּעַד הַחֲלוּן לְאֲנָשִׁים הָעוֹבְרִים בְּרַחוּב מִתַּחַת, אֵךְ הֵחִיךְ הָיָה גְבוֹה מְאֹד, וְאִישׁ לֹא שָׁמַע אֶת קוֹלוֹ וְאֵת צַעֲקוֹתָיו. אִז יָדָע, כִּי אֵין כָּל עֲצָה וְהַצְּלָה לוֹ כְּלֵתִי אִם לְשִׁבְתָּ וּלְחַבּוֹת, אוֹלֵי יָבֵא בְּמִקְרָה אֶחָד מֵאֲנָשָׁיו עַד הַחֲדָר הַזֶּה. אֵךְ יָמִים אֲחָדִים עָבְרוּ וְאִישׁ לֹא בָּא.

וְהַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן שֶׁל אֲבָרְהָם הַכֹּסֶפִי בָּא, וַיִּדַע, כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יָמוּת, כִּי לֹא יִכַּל עוֹד לְסַבֵּל אֶת מַצּוֹקוֹת הָרַעֲב הַנוֹרָא.

ה. שופין: משה על הבאר.

כֵּשׁ הַפֶּלֶב, הַחֲתוּל וְהַעֲבָר.

(ספור).

ולא אתה! שוב לך שכב על משכבה! ישן את שנתך;
כי אך הפרע תפריעני מעבודתי. שוב
וימאן בלב לשוב. ויאמר חתול: אם אתה לא תשוב,
אני לא אלה. ויחבל ולא הלך.

ויהי ביום אחר, וילך חתול החונף וירא את עקבר
הנגב תחת קיר הבית במחלתו, ויתחבא לארכ לוי. והנה
בלב הפעסן בא ובראותו את הנגב במחלתו, וימלא חמה
ויחרץ לשונו קול רם: הוי, עקבר נגב! הוי, נבל, בליעל!
הלנגב באת הלום? אזי לך כאשר תתפש בכפי. אני
אשקה, אמשקה, אמרטה, עורף אקרע מעליך ויבאונך אחר
ואסחקה אל המושל לעמד למשפט לפניו. ויחרד עקבר
הנגב לקול בלב הפעסן, ויגם אל תוף בחד מהרה ויתחבא
תחת הרצפה עמו. כי אמר עקבר בלבו: אזי לי מפני
הפעסן האים הזה; ראיתיו ואתחלחל. פעסן אים ונורא
במהו! ישכני, יקרעני, ויבאני יאחזני ואל השופט יסחבני.
אקה! אתחבא נא מחמתו, עמוק עמוק בחד הזה. פה לא
תמצאני ידו, פה אשב עד לבתו. ובלכתו אצא ואנגב דיי
ואצחק ללב הפעסן ולכעסו. בוי לך, בלב פעסן! אלה
פעמים אנגב ואתה לא תצודני!

ולא ידע עקבר הנגב, כי חתול החונף גם הוא פה.
וחתול החונף יושב במארב, רואה ואינו נראה, יושב
דומם, מתריש ונחבא מאד, אך עיניו צופיות ממקומו. הוא
ראה בנים הנגב מפני הפעסן, ויבט אל מנוסת הנגב ולא
קם ולא וע; כי אמר: לא פה המקום להתנפל עליו. הוא
לא בא פארבע אמות שלי ולא מפני נם. אני חלו ויגום
מפני בלב הפעסן, אך מדי לא ימלט, הוי נגב, נגב! ערום
אתה ונשמר מאד; אך מפני לא תשמר, כי אותי לא ראית,
ולא תראה אותי עד היותך בכפי, אז תראיני עיניך את
עיני ופיך את פי ידבר, אך בטרם היותך בכפי לא תראני.
אני חתול בן חתול, חוטף בן חוטף, קסמתי לך בקסמי,
סביבותי תביט, ואלי לא תביט, הלאה לך! הלאה! בא
באדמה התחבא שמה!

שלשה תושבים ישבו במקום אחר: בלב, חתול
עקבר, בלב היה בעסן, חתול חונף ועקבר נגב, ובמקום
ההוא משל מושל חכם ושמו אדם, וירא אדם המושל, כי
רבה רעת עקבר הנגב, כי ככל לילה ולילה הוא מתנגב
אל אוצרו וגונב הלב וגונב חמאה וחלב ושמן, ויאמר
אדם המושל: לא טוב הדבר אשר עקבר הנגב עושה,
הבו לי עצה מה לעשות ולהנצל ממנו?

ויבוא בלב הפעסן, והוא עבד נאמן לאדם המושל,
וישתחו שלש פעמים ויאמר: צוני ואלך ואצוד את עקבר
הנגב, אני אתפשהו באוני ואביאהו אליך לעמד למשפטך
על כל נגבותיו, ויאמר לו אדם המושל: אל תלך, ציד
אחר ילך לצוד אותו.

ויבוא חתול החונף, והוא איננו עבד נאמן לאדם
המושל, וישתחו שלש פעמים ויאמר: צוני ואלך ואצוד
את עקבר הנגב, אני אחטפוהו ואשאהו ואליך לא אביאהו,
למשפטך לא אעמידהו, ויאמר לו אדם המושל: לך צוד
אותו.

וילך חתול החונף לצוד, ולא יכל בלב הפעסן
להתאפק וילך גם הוא, ויאמר חתול אליו: הלא אותך לא
צוה המושל ללכת ולמה תלך? בעסן אתה, נבחן י, למה
תלך לבעם ולנגב במקום אשר אין בך חפץ? הלעקבר
הנגב תנבח? לך נבח לנגבים בני אדם כושלים, נרפים
במלאכתם, המהלכים ברגלים קבדות ונעלים קשות,
הולמים את המנעול בכילפות, וקול נעליהם וכילפותיהם
הולך מקצה הקצר עד קצהו לנגבים כאלה לך נבח, אך
לא לעקבר הנגב תיחף, המרקד על כפות רבות דקות,
ודורך על כרזל ונחשת וקולו לא ישמע, וחופר וחותר
בארץ ובא בחרים ובסדקים חרש⁽¹⁾ ממתת הרצפה;
המנעול נעול והשער סגור והוא בא וגונב ואין שומע, למה
תלך לחרץ לשונך הנם? האתה תחטפוהו? אני אחטפוהו

(1) נובח תמיד, (2) ברממה.

חתול שח. גח. התבונן ויחל על מחזנו שנים ושלושה
 צערים אחורנית וישב פתחיו נרצה לארץ דומם באבן. רק
 מתחת לעפעפיו פקוחות עיניו נכחו וצעדי הנגב ישמר.
 יארב לחמף ולא יכול.

כי כלב הפעסן עומד וזועף. נוכח צורח ומחריר את
 הנגב לברח. ויאמר חתול בלבו: מתי יניחני הפעסן האויל
 הזה? אך זה כסיל חסר לב! למה בא הלום? הלא אדניו
 צוהו לבלתי לכת. מי יתן לי עפר וסכרתי את פיהו
 והשקעתי לשונו אל תוך גרונו. דם כלב! הנה עקבר הולך.
 הם רגע! הם לי אך רגע!

אך כלב הפעסן לא יכול לראות און ולהחריש. מדי
 ראותו את הנגב מניח (מתוך חרו. ותרה אפן. ונשא קולו
 בזעף אף וחמה שפוכה. ושמע עקבר ורגו. פלצות תאחזנו
 ונם. חישי.

מה לעשות? אין חכמה. אין עצה! מחכה חתול
 החונף עד שישקט הפעסן והפעסן לא ישקט. הנה! מי
 יודע עד מתי עד כמה?

אך אדם המושל הופיע פתאום וישרק לכלב הפעסן
 ויקרא לו: רבה בלבי בעסני. נצא אל תער לצוד ציד!
 וישמע כלב ויחרד (אחר אדניו. וישמע חתול וישקט.
 ויאמר בלבבו: עתה הונח לי מן הנגע הזה. ילך לו עם אדניו
 לצוד ציד. ילך אל אשר ילך. רק אל געמד אתי פה.

וילך כלב הפעסן. אך בטרם הרחיקו ללכת הפך
 פניו אל חתול וינבח שנים שלשה קולות לאמר: הוי
 חתול חונף! אני הולך מנה. ואוחד צנה המושל לשמר אל
 הנגב; אך אנכי ידעתי את ודוקה. כי אתה תראה און ולא
 תתבונן ותחריש ולא תשא קולך. הוי חתול חתול! לחם
 המושל אתה אוכל. בצל קורתו אתה חוסה. אל תבנה
 אל תמעל בו מעל! ויחרש חתול ולא ענהו מאומה ובלבו
 אמר: לך אל השטן. עבד נאמן וחסר לב! פחד אין הבין
 חמור! כסיל יחיד בודור! עתה יצא הנער עקבר מחרו
 ומכפי לא ומלמ.

אך לא מהרה יצא עקבר מחרו; כי עודנו זוכר את
 קור כלב בזעפו. ויירא וישב פתחיו ויחל עד בוש. ורק
 כאשר ארכה העת וחקול לא נשמע ערה. אז ירע כי הלך
 הפעסן. ויצא הנגב לנגב.

הנגב יצא הביט סביבותיו. ולא ראה מאומה. אך
 מרחוק יראה את המציאה: חלב. חמאה. מעדנים וממתקים.
 האה! וישא רגליו בחשק וירץ חישאל החלב ואל החמאה.
 אך בטרם הגיע שמה. וחתול פרגע הסתער ממסתר
 ויחטפהו.

אחה! חץ פתאום. בךק הממהו רעם הבהו אימת
 מעת נפלה עליו וירגו וירעד עקבר הנגב מאד.

(¹) יוצא נדחה. (²) וימהר.

וירגיעהו חתול החונף. וידבר על לבו דברים טובים
 לאמר: אל תירא. עקבר נגב! גם אני נגב כמוך. גם אני
 נזנב לעתים בשר צלי מן המחבת או חלב מפי הכד.
 נגבים אנחנו שנינו חברים ידידים. אל תירא ידידי. כי
 לא אסחבך באונך בכלב הפעסן להעמידך למשפט לפני
 האדם המושל. אנכי שנאתי את המושל שנאתי את
 משפטיו וכמוך כמוני אהבתי כי יעשו לו רעה בעבור
 הרעימו. ואם רוצה אתה לנגב מאוצרותיו. הנה ידי עמה
 ויחד נקשר עליו קשר לעשות לו רעה בסתר והוא לא
 ידע. אך פה אחרותיך ולא ארפך. למען תצחק לפני והיות
 לי שעשועים. כי ידידי אתה. גער עקבר. ידידי מחמד!
 צחק לפני כי אהבתיך.

ועקבר הנגב. אחזו בצפרני חתול החונף מקשיב
 לדבריו הטובים ועודנו רועד. ויען ויאמר עקבר הנגב אל
 חתול החונף האוחז אותו: כן דברתי. חתול דודי! אך טוב
 אתה. ונפש יקרה לך! אכל אתה אוחו אותי ביד ולא אוכל
 לצחק...הה הה הה הה! אתה אוחו ביד. כל עצמותי
 רועדות. ולא אוכל לצחק! הרף ממני מעט. ואז אצחק.
 וישק חתול לעקבר וירף ממנו. ויאמר: הרפיתיה!
 רויץ לפני צחק!

אך עקבר הנגב לא מהר לרוץ. וירבץ פתחיו ויאמר
 אל חתול החונף: ענף אנכי. חתול דודי. רבע שעה אנוח
 ואחר ארוץ. ועקבר הנגב ערום יערים. ויאמר בלבבו: אפתה
 את חתול דודי. למען יאמין לי. כי ענף אנכי עד רבע שעה
 אסת. והנה כי יגרע עיניו ממני. ונסתי פתאום ונמלסתי.
 אך הדוד חתול גם הוא חכם. ידע מחשבת הנער
 עקבר. והוא מתנכל לו למען צחק בו. ילמש לו עיניו
 שלשה וארבעה רגעים ואחר עצם עיניו ויהי כמתעלם.
 עקבר ראה וינם. חתול חש ויחטפהו שנית. הידד! האה
 עקבר מחמד! בן תעשה. רויץ לפני צחק לפני; ואני
 אהבתיך. ואל אדם אויבך לא אסגירך.

ויאמר עקבר הנגב: אכל עתה ענף אנכי באמת.
 אנכי התאמצתי לשעשעה. ובאמת ענף אנכי מאד. הרפני
 מצפרניך ואנוח רבע שעה בין ברביך.

הנה הרפיתיה. רויץ! — וחתול עצם עוד הפעם את
 עיניו. אך בפעם הזאת לא האמין עקבר לחתול. ויבט אליו
 וירא כי לא בלה עצם חתול את עיניו. וינח עקבר רגעים
 מספר ולא מש ממקומו. אך מקץ רגעים אחדים. וחתול
 השפיל שמורות עיניו יותר. עד כי האמין עקבר כי עתה
 עצומות עיניו בלה ואיננו רואה; ויטר עקבר וינם! וימהר
 חתול ויחטפהו.

— רצייתיה אהבתיך. עקברי יקירי! עשה כן פעם
 בפעם. אני אעצם עיני. אתה תנום. ואני ארדף אחרך
 ואחלק לפני — עקבר לא ענהו מאומה. וישח תחת רגליו
 ויבט מנגד אל פתחית הקיר ויאנח.

וַיִּלְךָ וַיִּקְרָא אֶל אָדָם הַמוֹשֵׁל וַיִּנְבַּח לוֹ לֵאמֹר: בֹּא אֲרֹאךָ עַל וְרַמְיָה הַנִּעֲשֶׂה בַחֲצֵרְךָ! וַיִּלְךָ אָדָם לְרֹאוֹת, כִּי אָמַר אָדָם: הֵן זֶה כָּלֵב עֲבָדִי הַנָּאֵמָן, לֹא לְשׂוֹא וַיִּקְרָאֵנִי. אֲלֶיךָ וְאֲרֹאךָ מִה הַנִּעֲשֶׂה בַחֲצֵרִי שָׁם.

וַיִּלְךָ אָדָם, וַיָּבֹא אֶל מְקוֹם הַחַיּוֹן: וַכְּרֹאוֹתוֹ מִרְחוֹק, וַיַּעֲקֹם אֶת חַטְמוֹ: "הֲלוֹאֵת קִרְאתִי, כְּלָבִי כְּלָבִי?" וַיִּשְׂא חַתוּל אֶת עֵינָיו וַיִּרְא אֶת אָדָם מִרְחוֹק, וַיִּקְרָא וַיֹּאמֶר: פֶּן יִרְאֵנִי אֶת אֲשֶׁר אֲנִי מִצְחֵק עִם הַנָּנֹב, וְהָיָה עָלַי קֶצֶף, וַיִּמְהַר וַיִּכְרַח חַתוּלָּה עִם הַנָּנֹב וַיִּשְׂאֵהוּ אֶל אַחַת הַסְּפָחִים וַיִּצְחַק עִמוֹ שָׁם, וַכָּלֵב נֹבַח: הוּא, בּוֹרַח! הוּא, בּוֹרַח! שָׁם בַּסְּתֵר יִצְחַק עִמּוֹ, יִחַלַק עִמּוֹ שָׁם אֶת הַנָּנֹב, הוּא, בְּגֵד בּוֹנֵדִים! חַתוּל נָנַב! אֶת לֶחֶם הַמוֹשֵׁל אֶתָּה אוֹכֵל, כְּצֹל קוֹרְתוֹ אֶתָּה חוֹסֶה, הֵה! כָּל הַמְּשֻׁרְתִים נָנִיבִים, אֲנִי לְבָדִי נָאֵמָן לְאֹדְנִי; אַךְ מִה אוֹכֵל לַעֲשׂוֹת אֲנִי לְבָדִי, וּמְכַל עֲבָדִי בֵּית אֹדְנִי אֵין עוֹזֵר לִי, אִישׁ לְבַצְעוֹ, הַכֹּל בּוֹזֵב.

עוֹד הִרְבֵּה דִבֶּר כָּלֵב וַיִּקְרָא חָמָס, אַךְ אָדָם הַמוֹשֵׁל רָאָה וַיְהִי כְּמִתְעַלֵּם; כִּי אָמַר אָדָם הַמוֹשֵׁל: מִתְעַב אֲנִיכִי אֶת הַנָּנֹב הַזֶּה, תִּנְעַל נַפְשִׁי לְחַבֵּיט בּוֹ וּלְשַׁפְטוֹ, וַיִּשְׂאֵהוּ חַתוּל הַחוֹנֵף אֶל אֲשֶׁר יִשְׂאֵהוּ, וַדְּבַר לוֹ חֲלָקוֹת וַיִּשְׁעֲשַׁעְהוּ, וַדְּעֵתִי אֶת הַחוֹנֵף הַזֶּה וְאֵת רַע לְכַבּוֹ, הוּא לֹא יַעֲשֶׂה לְנָנֹב מִזִּבְחָה, כִּי הַשְּׁחִת וַיִּשְׁחִתֵּנוּ.

וַיְהִי כַּאֲשֶׁר חָשַׁב הַמוֹשֵׁל בֶּן הַיָּהּ, מֵאֵז וְהִלָּאָה לֹא נִדְעוּ עַקְבוֹת הַנָּנֹב עוֹד, אֲבָד הַנָּנֹב מִן הָאָרֶץ, חַתוּל שָׁב לְבָדוֹ, וַיִּחַלַק בְּלִשׁוֹנוֹ וַיִּרְחֹץ בְּנִקְיוֹן כֶּפֶן וְאֵת פְּנָיו וְאֵת עֵרְפוֹ, וְהַנָּנֹב אֵינְנוּ, עוֹד אָדָם הַמוֹשֵׁל נִשְׁמַר לְכַסּוֹת אֶת סִיר הַבָּשָׂר וְאֵת כַּד הַחֲלָב; אַךְ לֹא מִפְּנֵי עֲבָרָה, כִּי אִם מִפְּנֵי חַתוּל; כִּי חַתוּל הַחוֹנֵף גַּם הוּא נָנֹב, עֲבָרָה הַנָּנֹב אֲבָד וַאֲיֵנּוּ.

וַכָּלֵב הַכַּעֲסָן כּוֹעֵם, זוֹעֵף עַל חַתוּל הַחוֹנֵף עַד הַיּוֹם הַזֶּה, רִיב לוֹ עִמּוֹ תָּמִיד וַפְעַם בַּפֶּעַם וַתִּנְגְּרָה בּוֹ מִלְחָמָה, אַךְ חַתוּל הַחוֹנֵף יָרִים גִּבּוֹ, יִכְוֵן שַׁפְמוֹ נִכְחוֹ, וַיִּקְרָא: מִיֹּאזִי! מִיֹּאזִי! לֵאמֹר: פֶּתִי אֶתָּה! פֶּרֶד אֵין הַבִּינִי, חֲמוֹר! כְּסִיל יְחִיד בְּדוֹר! וְלֹא יוֹכֵל כָּלֵב לְשַׁמַּע חֲרָפָה כְּזֹאת וַיָּנֵם מִפְּנֵי חַתוּל מִרְחוֹק.

וַעֲבָרָה הַנָּנֹב אֲבָד, וַתִּשְׁקַט הָאָרֶץ שְׂמוֹנִים יוֹם, אַךְ בִּיקֵץ שְׂמוֹנִים יוֹם, וְהָיָה רֹאֵה פְּלֹא: עַל מִשְׁכָּבוֹ כְּלִילוֹת הַחֵל אָדָם הַמוֹשֵׁל לְשַׁמַּע אֶת קוֹל רִנְתֵי עֲבָרָה הַנָּנֹב? מִה זֹאת? הַתִּתְּנָן?... אֲבָל לֹא יֵאֱמִין אָדָם הַמוֹשֵׁל, כִּי הוּא זֶה עֲבָרָה הַנָּנֹב אֲשֶׁר צָדְהוּ חַתוּל אֵז; אֵין זֶה כִּי אִם עֲבָרָה נָנֹב חָדָשׁ כִּי מַחוּץ לְמִדְיָנָה הָלוֹם, מִהֵרָה, חַתוּל! רוּחַ, צִוְדָהוּ! אַךְ אֵל יִלְךָ כָּלֵב הַכַּעֲסָן, אֶתָּה לְבָדִי לָהּ, חֲטַפְהוּ שְׂאֵהוּ, וְאֵלֵי אֵל תִּבְיָאֵהוּ, לְמִשְׁפָּטֵי אֵל תַּעֲמִידָהוּ.

י. צ. לוֹיִן.

וַיִּרְא עֲבָרָה כִּי בַעֲרָמָה לֹא יוֹכֵל לְהַמְלִיט מִצַּפְרָנִי חַתוּל הַחוֹנֵף, וַיִּתְחַנֵּן, וַיִּבְקֹשׁ רַחֲמִים עַל נַפְשׁוֹ: אָנָּה, חַתוּל דוֹדִי! עֲזֹבֵנִי וְאֲלַכְּהָ וְאִשׁוּבָה אֶל חֲרִי, אֶל תַּחַת הַרְצָפָה; אֶתְחַבֵּא שָׁם בְּמַעֲמָקִים וְלִנְצַח לֹא אֵצֵא מִשָּׁם, לִנְצַח לֹא אֵצֵא לְנָנֹב חָלָב מִפִּי הַבַּד, מִן הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֶתָּה נֹנֵב; אֶתָּה לְבָדִי תִנְנֵב, לְבָדִי תֹאכֵל כִּכֹּר אֲשֶׁר תִּאֲוָה נַפְשִׁי, וְאֲנִי לֹא אֲנָנֹב, לֹא אֲכַל מְאוּמָה, אֲנִי אֲכַל עֵפֶר כְּנִחְשִׁי אֲצִיּוֹם "הַפְּסָקוֹת" (כָּבֵעַל תְּשׁוּבָה) וְלִנְצַח לֹא אֲנָנֹב, לֹא אֲכַל מִכֹּל אֲשֶׁר יִדֶּה וַיִּקְרָא אֶת הַחוֹנֵף מְאוּמָה, רַחֵם עָלַי עֲתָה, כִּפְר עוֹנִי! סַלַח לִי חַנּוּי!

וַעֲנֵן חַתוּל הַחוֹנֵף וַיֹּאמֶר: חֲלִילָה לָהּ, יְדִידִי! לְמַה תִּדְבַּר בְּדַבְרֵים הָאֵלֶּה? הַאֲנִיכִי לֹא אֶרְחַמְךָ? מִי בַעַל רַחֲמִים כְּמוֹנִי? חֲלִילָה! אֵל יַעֲלֶה עַל לְבָבִי דְבַר רַע, נִשְׁבַּעְתִּי לָהּ בְּצַפְרָנִי הַדְּקוֹת וְהַחֲדוֹת אִם אֲסַנְיִרְךָ אֶל אָדָם הַמוֹשֵׁל אוֹ אֶל כָּלֵב הַכַּעֲסָן עֲבָדוֹ, אֵל תִּירָא כִּי לֹא תַפֵּל בְּיָדֶם, אַךְ לִפְנֵי צִחֵק שְׂתֵה, צִחֵק עוֹד תַּפְעֵם, גַּם נָא לְנוֹם, וְאֲנִי אֶרְדֶּפְךָ וְאִשְׁנִיךָ; אוֹ אוֹלִי לֹא אִשְׁנִיךָ וְנִמְלִטְתָּ אֶל חֲרָף, אֵל תַּחַת הַרְצָפָה, וְהָיָה לְנוֹ שִׁעֲשׂוּעִים וְצַחוֹק.

וַעֲנֵן עֲבָרָה וַיֹּאמֶר: הוּא חַתוּל הַחוֹנֵף! יְדַעְתִּי, כִּי אַךְ בַּחֲלָקוֹת תִּשְׁתִּי לִי, לְשׁוֹנֵף רַמְיָה לְמַעַן אֲצַחֵק לְפָנֶיךָ וְאִשְׁעֲשַׁעְהָ, וְאַחַר בֶּן פִּשְׁחִיתִנִי, יְדַעְתִּי זֹאת הֵיטֵב! אֲבָל מִה אַעֲשֶׂה?... הוּא, עֲבָרָה, קַל רַגְלִים, מְהִיר שׁוֹקִים! דַּפְּק סוּסִיד! רוּצָה, נוֹסָה בְּכָל בַּחֲדָה! – וַבְּדַבְרֹה, וַיִּשׂ כֶּבֶל מֵאֲמָצִי כַח, וַיִּרְץ הֵישׁ לְמִרְחוֹק, עוֹד מַעֲט וְהוּא בַתוֹף חָרוֹ, אַךְ חַתוּל קִדְמָהוּ וַיִּאֲחֲזֵהוּ עַל שַׁפַּת פִּי חָרוֹ, וַיֹּאמֶר אֵלָיו: הֵאֱמַנְם בְּאֵמַת יֵשׁ אֶת נַפְשִׁי לְהַמְלִיט מִמֶּנִּי? לְמַה תַּעֲשֶׂה בַּה? הֵן חָכַם אֶתָּה, וְלְמַה תַּעֲשֶׂה בַּה לְחַתוּל הַדֹּדֵךְ? אֵל נָא! אֶתָּה רוּץ אַךְ לְצַחֵק לְפָנֵי לְשַׁעֲשַׁעֵנִי, וְלֹא לְהַמְלִיט, הֵן יִצַּר לִי אִם תַּעֲזֹבֵנִי, הַטָּרֵם תִּדַּע כִּי אֶהְבֵּתִיךָ?

– אֶתְחַבֵּתִנִי – עֲנָה עֲבָרָה – אֶהְבֵּת אֶת בְּשָׂרִי לְמֵאֲכָל, אֲבָל אֶת נַפְשִׁי לֹא אֶהְבֵּת, הוּא חַתוּל דוֹדִי! אֲלִפְנֵי אוֹיְבֶיךָ אוֹכֵל וְאֲמִלֵּט מִיָּדֶךָ, הֵה, לְשׂוֹא! לֹא יָשׁוּב עֲבָרָה מִצַּפְרָנִי חַתוּל, הַצַּפְרָנִים תִּקְשׁוּת וְהַחֲדוֹת הָאֵלֶּה, לְשׂוֹא אֲנָסָה לְנוֹם; וַכָּל זֹאת נִסָּה עֲבָרָה עוֹד פֶּעַם וּפְעָמִים לְנוֹם, וְחַתוּל רָדְפָהוּ הַשִּׁינְהוּ וַיִּדְבַּר אִתּוֹ וַיִּצְחַק בּוֹ.

עוֹדֵם מִדְּבָרִים וּמִצַּחֲמִים יַחַד, וְהָיָה כָּלֵב כִּי מִצִּדּוֹ, וַיִּרְא כָּלֵב אֶת חַתוּל עִם עֲבָרָה מִצַּחֵק, וַיַּחַר אַפּוֹ וַיִּצְעַק קוֹל גְּדוֹל: הוּא, יוֹר בְּלִיעַל! הַעַם הַנָּנֹב תִּצְחַק? מִשְׁתָּה לָּהּ עִמוֹ וְשִׁמְחָה? אֲלֶךְ וְהַגְדֵּתִי לְמוֹשֵׁל!

(1) צוֹם יָמִים רַבִּים רְצוּפִים זֶה אַחַר זֶה בְּלִי הַפְּסָק.

(2) הַשָּׁב כַּחֲשׂוּבָה עַל עֲזוּתָיו וְצִם צוֹמוֹת לְכַפֵּרֵת עוֹן.

משלי לפזמין.

המשל השנים אשר.

מקושש עצים והמות.

והוא עין עובד, עובד-אבד הנהו.
וכה הלך הלך וצורר עצים על שקם ;
קבד לו המשא אף - הוא רעב ללחם.

ז
ז
ז

עני זמן מקושש עצים ביער
הלך כפוף, נאנח מכבד משאחו;
הוא קבר שבע ימים, שבע עמל וצער,

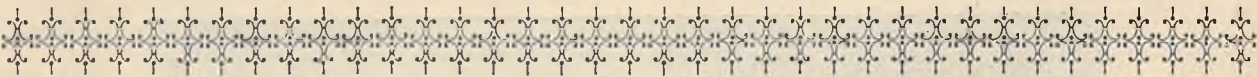

הַיֵּשׁ אֲמַלְלֵךְ כְּמוֹהוּ עוֹד? — «הֵהָרֵב לִי רֵב!» —
 קָרָא הַשֶּׁבִי, —
 הַמְנוֹת טוֹב מִחֵי עֵי אֱלֹהִים!
 פִּתְאֹם — הוּי, פֶּלֶא! —
 הַמְנוֹת בָּא —: «שִׁמְעֵתִי שׁוֹב, קוֹלֶךָ.
 אֲמַר נָא מֶה חִפְצְךָ!»
 — אָנָּה, אֲרוֹן, הוֹאִילָהּ
 הָרַם לִי וְזוֹ הַחֲבִילָה.
 עוֹב עִמִּי חֲלֻבָה?¹
 אֲךָ רַנֵּעַ קָטָן — וְלֻבָה!

ש. ל. גרדון;

הַיֵּשׁ אֲמַלְלֵךְ כְּמוֹהוּ עוֹד?

לְסוֹף בְּשֵׁל בַּחוּ, רַעַד הַשֶּׁבִי,
 וְצָרוֹר עֲצִיּוֹ נִפְלַ מֵעַל הַנֶּבֶ;
 וְהוּא יֵשֵׁב לְאַרְצָךְ בְּאֵינִ אֲזִינִים!¹
 הִנֵּה!² נֶאֱנַח, — זְכֹר יָמָיו הָרֵאשׁוֹנִים:
 אֲהֵה, הָאֵם רָאָה בַּחֲלָד עֵינֵי רַנֵּעַ?
 אוֹ אִם עֲבָרָה עָלָיו שְׁעָה בְּלִי בְּנֵעַ?
 תְּמִיד עֹבֵד בְּשִׂאֲרֵית בַּח,
 בְּלִי הֶרֶף, בְּלִי מְנוּחָה.
 נִשְׂאָה, סִבְלִי, עֲמַל בְּנֵעַת אָף.
 אֲךָ לֹא תְמִיד מִצָּא דִי לְחֵם לְבִי הַטָּף; —
¹ בְּלִי כַּח, ² הַשֶּׁבִי, ³ אֲמַלְלֵךְ.

פ. דילרוש: הַיֵּלֵד מִשָּׁה בְּסוֹף עַל שְׂפַת הַיָּאָר.

הַחֲנוּךְ אֶצֶל הַחַיִּית וְהַעוֹפוֹת.

מתוכה לעיני האפרוחים שרשי צמחים הגדלים על קרקעה, וכזאת היא מושבת אותם אליה. האפרוחים מאמצים את לבם ויורדים המימה ותכף הם מתחילים לשחות, בתחלה מפתח המים, ועל כן אינם מתרחקים מגדות השלולית; אך הפחד עובר מהר והם שוחים הלאה ומתרחקים יותר ויותר אל תוף השלולית. והאם שוחה ומן רב על יד אפרוחיה ומלמדת אותם איך להשמר מקל סכנה ואיך להסתיר מפחד אויב, ויש מין ברזוזים, אשר יקראו להם „צוללים“ או „טובלים“, והם נותנים גם תשורות לאפרוחיהם המצטינים בלמוד השחייה. וכך הם עושים: אחד תהורים לוקח בתרמטו דגה קטנה ושוחה סביב לאפרוחים הפוערים את הרטמיהם הקטנים למראה מאכל התאונה, שבפי אביהם או אמם. אך הוא מתרחק מהם פתאם ומראה להם את מזונם מרחוק וקורא להם לנשית אליו. האפרוחים מתחילים לשוט אליו במהירות זה אחר זה והשקאי הטוב שבהם מקבל את הדגה לתשורה, באופן זה הם מלמדים את האפרוחים גם לשבול ולצלל במים. האב נוטל בפיו איזה מאכל וצולל במים ואחריו געלמים כל האפרוחים תחת המים, הנסיגות הראשונים אינם מצליחים, אך במשך הזמן הם לומדים את הפמת השחייה והטבילה בשלמות.

ויש עופות-מים המלמדים את אפרוחיהם לשחות באופן כזה: הם מושבים אותם בתחלה על גבם ושוחים להם במי הפלג ואחר כך הם צוללים מטה, והאפרוחים שנפלגו המימה אנוסים לאמין את פהם ולהלחם עם הגלים.

העופות המעופפים מלמדים את אפרוחיהם לעוף במטודות⁽¹⁾ שונות, ויפה הוא לראות איך שתרור מלמדת את אפרוחיה לעוף. האם פורשת את כנפיה ומתרוממת, האפרת מביט אל תנועותיה בשום לב ומתרומם גם הוא ומנודר כנפיו ומרחף מעט, בהביטו אל אמו, השעורים הראשונים גלמדים בתוף תקן, לעוף החוצה מתרא האפרת מאד, אבל האם קוראה לתלמידה לצאת החוצה ומבטיחה אותו איזה תשורה בעד אמין לבו, בהראותה אותו אינה מאכל תאונה— זנוב שמן בפייה, זמן רב ירא וחרד האפרת לעיב את תקן. לסוף הוא מאמין את לבבו לקריאתיה.

הנשרים בעת השעורים האלה מושבים את האפרוחים על גבם ומתרוממים עמם למרומים.

בעלי החיים מהנכים את בניהם הקטנים ומרגילים אותם להלחם מלחמת החיים, כלומר, שיוכלו להגן על נפשם מפני אויביהם ולמצא להם טרף. בכל משפחת החתולים, מחית הבית הקטנה, שאנו קוראים לה חתול, ועד המיחסים הגדולים שבמשפחה זו — הארי, מלך היער, והנמר והלאפרה הנראים על כל סביביהם, עוסקים בחנוך נוריים בעודם קטנים. בראשונה עורכים ההורים בעד ילדיהם משחקי משפחה, והם מתחילים ממשחקים פשוטים ועוברים לאט לאט ובהדרגה למשחקים יותר קשים וסבוכים, וכל המשחקים האלה אינם אלא מעין הקדמה לפרק „אלו טרפות“, כלומר, תרגילים לצוד ציד ולטרף טרף. כשרואים ההורים את בניהם, פי עשו היל בלמודם וכי מהירים וזריזים הם בראוי במשחקיהם — או מתחילים ההורים לחנכם ולהרגילם לצוד ציד ולטרף, וכך הם עושים: בראשונה הם לוקחים את גיריהם אתם בלכתם לצוד ציד, והגורים עוזרים לאבותיהם בצידם, ואחר כך שולחים ההורים את בניהם אחד אחד לבדו לצוד ציד, אך תחת השגחתו של אחד ההורים. ככה געשו ימים רבים, עד אשר יראו הזקנים, פי בניהם מוכנים ומהנכים הישב מלחמת החיים, ואז יסירו את השגחתם מהם והם עומדים כבר ברשות עצמם.

הישועלים נוהגים ככה: כל זמן שילדיהם קטנים שומרת עליהם האם בתוף מאורתם ולא תסור מהם אף רגע, ובאותה שעה הולך האב לשחר לטרף בעד כל המשפחה, כשיגדלו הישועלים⁽¹⁾ מעט, אז הם מתחילים לצאת מעט מן המאורה והם משחקים בשימש תחת השגחה מעלה של האם, ובאותה שעה עומד האב בצופה, ומביט ומקשיב מסביב, ולכל אושה⁽²⁾ קלה שיוע לאזניו הוא נוהן אות והם געלמים כרגע.

כאשר יגדלו הישועלים יותר יוצאים האב והאם יחד לציד ולזקקים עמם גם את בניהם, ולאט לאט הם מרגילים אותם בכל תכסיסי הציד: לארב, לקפץ ולהתנפל פתאם, והכל בסדר ובהדרגה, מתחילים בציד קטן וקל ונומרים בציד גדול ונכבד, ככה יהיו לצידים ממחים ומנפים.

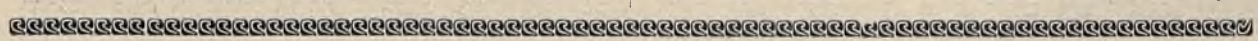
גם העופות עוסקים הרבה בחנוך אפרוחיהם. הברווה⁽³⁾ מוליכה את אפרוחיה המימה, בראשונה מפתחים האפרוחים מאד ומסרכים לרדת המימה, אך האם יורדת ראשונה אל תוף השלולית⁽⁴⁾ ומוציאה

בן-ציין.

⁽¹⁾ מטודה היא אפן הלמוד בסדר ובהדרגה.

⁽¹⁾ שועלים קטנים. ⁽²⁾ המלה קלה.

⁽³⁾ בראיזא — ענטע, *утка* ⁽⁴⁾ בצרה, מקו ימים קטן —

חדשות

הגינות חנכה בנרשה. בערב ליל הששי של חנכה נערכה בבית התפלה, שערי ציון, חגיגה בעד תלמידי החרד העברי הנקרא בשם "חרד הציונים". ציונים רבים באו אל החגיגה. החנן ברך על הנרות ומקדלת משורריו שרה שירים נעימים. אחר פן שמחו התלמידים הקטנים (הלומדים עברית זה אך בששה שבועות) את הנאספים בשחה קלה ונפה, שדברו איש לרעהו. הדבור העברי הטבעי החי בפיות העברים הקטנים הפליא מאד את יהודי שפת הנלות ומחאו כף וקראו: "הינד" אחר פן קבלו הילדים ממתקים וסקריות וילכו לביתם שמחים וטובי לב.

המחווה הזאת עשתה רשם נעים מאד על הנאספים, אשר מחאו כף להמשחקות הקטנות וקראו: "הינד"!

בערב ליל שמיני לחנכה נערכה חגיגה בבית הספר לנערות בשם "יהודיה". בבית הספר היה לומדות חנם שמונים וחמש ילדות, שיר הוריהן אינה משנית לשלם שכר למודן. בערב הוא נאספו ובאו אל בית הספר הרבה אנשים נכבדים ונשים כבודות. המורה העברי מר לוין, שהיה מורה במושבות בארצנו הקדושה, ברך על הנרות. אחרי כן ספרה הילדה שפכט בעברית היה פרשת חג החנכה. ודבריה נאמרו בטוב טעם; נכר היה כי הבינה והרגישה את אשר דברה וספרה. אחר פן קראו שלש תלמידות שחה עברית, ואחרי השיחה שרו כל הילדות במקהלה שירים שונים, וכל הנאספים התענגו מאד על הזמרה הנעימה והמסדרה. כנמול על הענג הזה הראו לתלמידות בפנס-קסם תמונות ממלחמות החשמונאים וממראות ארצנו הקדושה, והחגיגה נגמרה בחלוקת ממתקים ומגנינות לתלמידות.

תלמוד בבית הספר היה הוא עברית בעברית, והתלמידות עושות חיל בלמודן להפליא.

— בערב ליל השביעי של חנכה נערכה חגיגה יפה בבית הספר לנערות, אשר להעלמה אלישבע רבינוביץ. הנערות הנדולות גם הקטנות שרו בליות הפסנתר מלכוד שירים רוסים ופולנים גם שירים עברים יפים (השליג הראשון). ככלות הלאה, "התקוה" והצמינו מאד. אחרי כן קראו שלש נערות בהמעמה יפה וברגש את השיר הנחמד "במרתה", שנרפס בלוח עולם קטן שנה זו. לסוף ערכו הנערות "מחיה" קטנה בשם "אורחת פתאם", שחבר המורה העברי מר לוין. תכן המתיה הוא כזה: נערה אחת קטנה יושבת כליל חנכה בבית אביה, יושבת לבדה וקוראה בספר עברי. פתאם נפתחה הדלת ונערה אחת מקרובותיה, שושנה, אשר ישבה בארץ ישראל, באה פתאם הביתה. הנערה הקטנה שמחה מאד על אורחתה היקרה, אשר לא חכתה לה כלל (כי המכתב אשר כתבה לה הוריה על דבר בואה אבד בדרך), ושיחתן מסב מהר על אדות ארץ ישראל, ושושנה מספרת מה נעים הוא החרף בארץ ישראל, מה טהורים ונבחים שם השמים ומה רב ההבדל בין שמי התבלת הבהירים שם ובין השמים השחורים והאבלים פה. ואולם עם זה

במציולות ים. — סופר צרפתי אחר מתאר את אשר הרגיש בדתו באניה צרפתית אחת מתחת לקים: אחרי אשר שטה האניה בחצי שעה על פני המים, החלה לצלל מטה מטה. ברנעים הראשונים לדרת האניה אל תוך המים התרשתי מאד. אני מהרתי אל אחד החלונות הקטנים בעלי זכוכית

עבה מאד להקבונן היטב אל המתוה הזה. רב החובל נתן צו וארגוני המשא נמלאו כרנע מים והאניה צללה מדר מטה מטה. הנה איננו שומעים עוד את קול הרוח הסוער על פני המים, ולאט לאט יעלמו מעינינו גם רכסי הרים והאפק אשר סביבינו. עור רנעים מספר והנה אין גם שמים ועננים מעל לראשנו, ואך מים

במציולות ים. — סופר צרפתי אחר מתאר את אשר הרגיש בדתו באניה צרפתית אחת מתחת לקים: אחרי אשר שטה האניה בחצי שעה על פני המים, החלה לצלל מטה מטה. ברנעים הראשונים לדרת האניה אל תוך המים התרשתי מאד. אני מהרתי אל אחד החלונות הקטנים בעלי זכוכית

הפצי האחר — אמרה הנביאה — הוא להתחקק לנמרה מן העולם; ויען כי קשה למצא מקום, אשר אהיה בו בודדה לנפשי בחרתי לי לשבת במצולות הים, באניה אשר צייתי לבנות לי. אייתי תהיה בתבנית סגרה; ארבה מאה וחמשים רגל ורחבה עשרים וארבע רגל. היא תוכל לשהות תחת המים שני ימים רצופים. בשעה שתקום סערה בים אוכל לשוט לי במנוחה מתחת המים בעמק שבעים וחמשה רגל, ששם המים שוקטים תמיד. בתחתית האניה יהיה מקוה מים גדול, כאשר ימלאו מים תרד האניה למטה וכאשר יריקו ממנו את המים תשלה מעלה. האניה תלך בכח האלקטרון ותשוט מרד מאר. באחורי האניה יהיה דרר שקירותיו יהיו זכוכית עבה מאר, ופנים אלקטרי גדול יאיר את הים על שמה גדול מסביב. באייתי לא יחסר כל, ומלבד החרר הנזכר, יהיה באניה גם מרקלין⁽¹⁾ גדול, ובו בכלייתקה גדולה, וקירותיו יהיו גם כן זכוכית עבה. גם חררי-אבל, מטבח-אלקטרי, שני חררי מטות, חררי-מיון ומרחץ.

אני מקוה לשעות את נמיעתי הראשונה עיר בחרף הזה.

(1) סאלאן.

הירקנים יראו ממניל ומסביב לנו; ורמים כל כך עבים עד שקשה היה להאזין שבשעה זו יאיר השמש באניה מקום, ואנחנו היינו אך בעמק של חמשה מטרים. השתדלתי לחדר בעיני אל תוך המים הירקנים האלה, שאך זכוכית עבה מפרידה ביני ובינם, אך אינני רואה בהם מאומה. בעמק של עשרים מטר לא נראו עוד אפילו הגלים המתנועעים מסביב; הכל מכסה בעלטה עמקה, ודממה נפלאה שוקרת מסביב, עד שאיננו מרגישים אפילו אם אנחנו צוללים מטה, אם לא. אך המנומטר (מורד עמק המים) הראה לנו, כי אנחנו צוללים במהירות רבה ובחיר עם זה הננו שמים הלאה. אבל אנחנו איננו מרגישים זאת; דומים אנהו שאנו נמצאים במצב של מנוחה שלמה ואיננו מתנועעים כלל בעלטה העמקה והנפלאה הזאת. האויר בהדרגה היה צח ונקי מאד ולא הרגשנו שום שנוי בנשימתנו!

לסוף הגענו אל העמק ביותר גדול שיכולה אניתנו לדרת בו. אז נשמעה פקדת רב החובל: "הריקו!" וארגו המים החלו מעט מעט להתרוקן, והאניה החלה מרר להתרומם. שהינו כמצולות המים אך כעשרה דקים, ובעיני היו כעשר שעות, וקרשם, אשר עשתה עלי הנסיעה הזאת לא ימח מוכרזני כל הימים.

מנוחה שלמה. — חברה אחת לכנין אניות בעיר מרסיל בונה עתה בעיר אשה עשירה אחת, די מוגמן שמה, אניה הולכת מתחת למים, אשר תצלח לנסיעות ולטיולים עם כל הרוחות ורמתענוים.

הנביאה הזאת עשירה מאד, וכבר עיפה מתשאות החיים ועל בן החליטה לחיות עתה חי מנוחה רחוקים מאדם, ולא מצאה מקום יותר טוב ממצולות הים, שם האניה יהיה "מסתור".

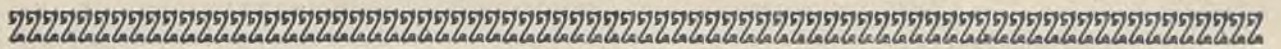
המזל: הוצאת "תושיה" בורשה.

העורכים: א. ל. בן-אביגדור ושי. ל. גרדון.

כתבת העולם הקטן:

КНИГОИЗДАТЕЛЬСТВО „ТУШИЯ“, ВАРШАВА.

Verlag „TUSCHIJAH“, Warschau.

בית הספר לתורת הכתיבה העברית

מאת מ. קרינסקי.

נדפס בחדש, מהדורה שלישית בהוספה תקונים ושנויים רבים, ולמען תהייה חוברות בית הספר לתורת הכתיבה דבר השוה לכל נפש, הוולו — ומחירן עתה רק 7 קאפ' לכל חוברת. בעד החמש חוברות ביחד 6 קאפ'. למורים, למורים ולבתי התלמוד תורה הנחה הגונה.

האדריסה:

Книгоиздательство „Тушиа“, Варшава.

בחורל: Verlag „Tuschijah“.

ЗДАУШЕВНОЕ СЛОВО

ОТКРЫТА ПОДПИСКА НА 1903 ГОД.

НА ДВА ЕКОНОМИЧЕСКИЕ КНИЖКИ: «ДѢТЕН И ЮНОШЕСТВА»

МАШИИ ВОЗРАСТ 1903 ГОД (9—14 года). Въ томъ же году выйдет вторая книжка.

52 МАШИННОГО ПИСЬМА И 52 МАШИННОГО ПИСЬМА СЪ ДѢТЯМИ. Въ первомъ изъ нихъ описаны: 1) устройство машинного письма, 2) правила пользования машиной, 3) правила ухода за машиной, 4) правила пользования машиной, 5) правила ухода за машиной, 6) правила пользования машиной.

7 ПЕРВЫЙ ПЕРИОДЪ. Составленъ изъ 7-ми главъ: 1) Арифметика, 2) Геометрия, 3) Алгебра, 4) Тригонометрия, 5) Физика, 6) Химия, 7) Биология.

8 ВТОРОЙ ПЕРИОДЪ. Составленъ изъ 8-ми главъ: 1) История, 2) География, 3) Этнография, 4) Психология, 5) Педагогика, 6) Философия, 7) Эстетика, 8) Религия.

ПОДПИСКА ПОДЪ СЪ 1 НОЯБРЯ 1902 г.

Подписка открывается на разсчетъ 1-го января 1903 г. Подписка открывается на разсчетъ 1-го января 1903 г. Подписка открывается на разсчетъ 1-го января 1903 г.

ПОДПИСКА ПОДЪ СЪ 1 НОЯБРЯ 1902 г.

Подписка открывается на разсчетъ 1-го января 1903 г. Подписка открывается на разсчетъ 1-го января 1903 г. Подписка открывается на разсчетъ 1-го января 1903 г.

תרס"ג לשנת הארבעים ושלוש 1903

לצאת המליץ לאור

זקן העתונים העברים וראשון לכל תנועה מועילה בישראל, מכתב עתי לכל דבר הנוגע ליהודים בפרט ולעניני מדינה, ספרות ומדע בכלל.

יוצא בפמטרבורג מזדי יום ביומו.

על ידי ל. רבינוביץ (איש יהודי)

מחיר המליץ עם הוספותיו:

ברוסיא: לשנה 10 ר', לחצי שנה 5 ר', לרבע 2.50 ר', לחדש 85 קאפ.

בשאר ארצות: לקבלו שלש פעמים בשבוע ב' עלים: לשנה 12 ר', לחצי שנה 6 ר', לרבע 3 ר', לחדש 1 ר'.

חותמי המליץ יקבלו בשנת 1903

ספר המתאימות הגדול

(קינורדנציא עברית וארמית שלימה וערוכה בכל, הוצאת המליץ) במחיר מצער מאד.

מחיר כל חלק מספר המתאימות הגדול הזה לחותמי המליץ הוא רק 22 קאפ', עם המשלוח 30 קאפ'.

כתבת המליץ:

Редакция газ. „Гамелиць“ С.-Петербургъ, Торговая 17.

Rédaction du „Hamélicz“ St.-Petersbourg, rue Torgova 17.

הוצאת „תושיה“

לוח עורם קמן

לוח ספרותי ושמושי לבני הנעורים לשנת תרס"ג עם תמונות וציורים.

מחירו 75 קאפ', לחותמי העולם קמן' רק 50 ק'. פארטאָ 10 ק' מכ' הרר 25 ק' נוספים בעד הכריכה.

Книгоиздат.

„Тушия“, Варшава.

Verlag בחויל;

„Tuschjah“, Warschau.

בע"פ: נובליפקי 7, מעון 9

Zakład Frelowski Izraeliski

(יודישע פּרעבעל-אנשטאלט)

Celiny Witkowskiew

3 Leszno, 31. (10 - 20)

18

טייזין

שרייבען פּעו שיערענע שריפטען ערלערנט אין 20 לעקציען דיא ערנסטע צובראכענע אונד געזי-טערטע האנדשריפטען, עכט קאללוגראפיע ישי טיימעלבוים, נייע מילע 38 מעון 56.

13 (1-4)

פּערלאג „פּאַלקסבילדונג“

„יודישע פּאַלקסצייטונג“

(די איינציגע יודישע וואכענבלאט)

1903 אויף דעם נייעם יאהר 1903

פּון ניי יאהר ווערען אונזערע בלעטער „פּאַלקס-צייטונג“ און „פרויען-וועלט“ פּעדאגאגיש אין איין גרויס וואכענבלאט.

פּון ניי יאהר ווערט די „פּאַלקס-צייטונג“ איבערגעטראכט אין איין אנדער פּאַרמאט, אז די צייטונג זאל יעדער קענען בינדען.

פּון ניי יאהר ווערט די צייטונג ביליגער, אנשטאט 5 רובל, וועט זי קאסטען נאָר 4 רובל א יאהר.

אויף דעם נייעם יאהר געפינט זיך אין דעם פּארטפּעל פּון אונזערע רעדאקציע פּיעל ארטיקלען פּאַר אלע אבטהיילונגען פּון אונזער שטענדיגע מיטאריביטער:

י. דינעוואהן; ד"ר ה. ה. הורוויץ; ד"ר מ. ליאקומאוויטש; מ. ספעקטאר; ד. פינסקי און שלום עליכם.

בזו יעצט האָבען זיך אין אונזערע צייטונגען געדרוקט ארטיקלען פּון: אמת; ש. אש; ד"ר מ. י. בערדיטשעווסקי; ר. א. ברודעס; ש. בערמאן; ש. בעלענקי; מ. באָרענשטיין; י. דינעוואהן; ד"ר ה. ה. הורוויץ; ד"ר מ. הינדעס; י. וואַרסמאן; י. וויינבערג; ש. זאקס; ג. טשערניאק; יכנח"ז; יוסף יפה; ד"ר י. ליאקומאוויטש; ליפמאן לעווין; י. ליעבערמאן; ד"ר י. מלבים; ה. ד. נאָמבערג; מ. ספעקטאר; עוריאל; ד. פּרישמאן; ד. פינסקי; מ. פּרייד; מ. קאפּלאן; פ. קאנמארוויטש; א. ריווען; י. שאף; י. שאָר; י. שטיינבערג; שלום עליכם און נאָך אנדערע. — פּרויען מיטאריביטעריגען אין „יודישע פּרויענוועלט“: פּנינה; שרה צוקערמאן; גיטעל ציפּין-לעווין; אלישבע ראבינאוויטש; פּועה ראקאווסקי און נאָך אנדערע.

אויף דעם נייעם יאהר גיט די „פּאַלקס-צייטונג“ איהרע יעהר-ליכע אָבאַגענטען א פרעמיע

פּאַר אַלע ווערק פּון שלום עדיכם

4 בענדער

מיט דער ביאָגראַפּיע און בילד פּון דעם מחבר

פּאַר 1 רובל מיט פּאַרטא.

די אלע ווערק פּון שלום עליכם זענען איבערגעקוקט און אויסגעבעסערט פּון מחבר און דרוקען זיך מיט נייע שריפט מיט נקודה און אויף גוט פּאַפּיער.

אַבאַנאַמענטס-פּרייז:

יעהרליך 4 רובל; האלביעהרליך 2 רובל; פּיערטעליעהרליך 1 רובל. די וואָס שרייבען אויס מיט דער פרעמיע: יעהרליך 5 רובל; האלביעהרליך 3 רובל; פּיערטעליעהרליך 1.50.

יעהרליכע אַבאַנאַמענטען קענען די 5 רובל אויסצאהלען אין ראַטען: ביים אויסשרייבען 2 רובל; דעם 1-טען אפריל 1 רובל; 1-טען יולי 1 רובל און דעם 1-טען אָקטאָבער די לעצטע ראַטע 1 רובל.

אדרעסע פּיר רוסלאַנד:

Книгоиздат. „Тушия“, Варшава, для „Фольксбилдунг“.

מינדליך: נאוואליפקי 7, וואָהנונג 9.

אדרעסע פּיר אויסלאַנד:

Administration

„Füdische Volks-Zeitung“, Krakau, Sebastianergasse 32.

! אויספּיהרליכע פּראָספעקטען ווערען געשיקט יעדען אומזיס!

פּאַר אַלע ווערק פּון שלום עדיכם